

Vragen over erfstellingen en legaten

Het komt meestal niet zo heel veel voor dat je als kerk een erfstelling of legaat ontvangt. Dat betekent dat veel kerkrentmeesters geen ervaring hebben met dit onderwerp. We ontvangen er als VKB dan ook regelmatig vragen over. Hier lichten we de 3 meest gestelde vragen uit.

TEKST WILNANDA HUKOM BEELD PKN/VKB

We zijn als kerk opgenomen in de nalatenschap van een overledene. Waar moeten we op letten bij het aanvaarden hiervan?

Om te beginnen is het belangrijk onderscheid te maken tussen legaten en erfstellingen. Als de gemeente een legaat, een deel van een hele erfenis, ontvangt kan dat in principe altijd worden aanvaard. De ontvanger van een legaat hoeft namelijk niet in te staan voor eventuele schulden die er zijn. Het niet aanvaarden van een legaat komt in de praktijk bij uitzondering voor, wanneer er bijvoorbeeld twijfels zijn over de herkomst van het nagelaten vermogen, bijvoorbeeld als iemand op een bijzonder onethische manier vermogen heeft opgebouwd. Bij een erfstelling ligt aanvaarding anders. Deze dient uitsluitend beneficiair aanvaard te worden. De gemeente treedt in het geval van een erfstelling op als erfgenaam en zal bij zuivere aanvaarding van de erfenis aansprakelijk zijn als de schulden van de nalatenschap hoger blijken te zijn dan de baten. Dit wordt voorkomen door een erfstelling beneficiair te aanvaarden. Hiervoor moet een akte worden opgemaakt bij de rechtbank.

De aanvaarding van een nalatenschap moet worden ondertekend door de bevoegde personen van het college van kerkrentmeesters, meestal de voorzitter met de secretaris of de penningmeester, tenzij in de verklaring expliciet vermeld is wie gevraagd worden te ondertekenen.

Meer informatie over erfstellingen en legaten

In onze kennisbank vind je meer informatie over nalatenschappen, met links naar handige artikelen en websites: www.kerkrentmeester.nl/erfstellingen-en-legaten/.

Of beluister podcast #18 uit onze serie Collectieve Wijsheid, waarin handige tips worden gegeven voor de werving van nalatenschappen: www.kerkrentmeester.nl/podcast.

We hebben een legaat ontvangen. Zijn we verplicht om dit met de gemeente te communiceren?

Meestal heeft de overledene in zijn of haar testament al laten opnemen of er communicatie over het legaat binnen de gemeente mag plaatsvinden of niet. Als er geen richtlijnen zijn opgenomen is het advies om met eventuele nabestaanden te overleggen of zij het goed vinden dat dit bekend wordt gemaakt of niet.

Zo niet, dan kan de kerkenraad beslissen of het nodig is om de hele gemeente hiervan op de hoogte te stellen, of dat dit bericht alleen binnen de kerkenraad blijft. Er kan ook voor gekozen worden om enkel te vermelden dat een legaat ontvangen is, maar daarbij geen persoonlijke gegevens te noemen.

We willen als gemeente graag meer bekendheid geven aan de mogelijkheid de kerk op te nemen in je testament. Hoe pakken we dit aan?

Giften uit nalatenschappen helpen de kerk in de toekomst een levendige, diaconale en missionaire gemeenschap te blijven. Veel kerkleden weten misschien niet dat zij (een deel van) hun nalatenschap kunnen bestemmen voor de kerk. Dit is een gunstige manier van schenken. De Protestantse Kerk en alle lokale colleges van kerkrentmeesters en diaconieën hebben een ANBI-status op basis van een groepsbeschikking kerkgenootschap. Dat betekent dat zowel de gever als de kerk volledig is vrijgesteld van schenkbelasting en erfbelasting (het vroegere successierecht).

Het is dus zinvol hier op regelmatige basis over te communiceren, bijvoorbeeld door een bericht in het kerkblad te plaatsen of door folders te verspreiden onder de kerkleden of neer te leggen in het kerkgebouw. In die folder kunnen, naast de praktische informatie over nalaten, verhalen worden opgenomen, waarmee zichtbaar wordt gemaakt wie de gemeente is en wat zij betekent voor haar leden (en de buurt). In grotere gemeenten kan ook gezocht worden naar verhalen van mensen die de kerk in hun nalatenschap hebben opgenomen. Ook kan er gebruik worden gemaakt van de gratis algemene folder die is ontwikkeld door de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland in samenwerking met de VKB.

Natuurlijk kan het onderwerp nalaten ook door een kerklid ter sprake gebracht worden tijdens

Bestel de gratis folder 'Uw nalatenschap: geloof, hoop en liefde doorgeven'

In de webshop van de VKB is de gratis folder voor plaatselijke gemeenten te bestellen: www.kerkrentmeester.nl/product/folder-nalaten/

een pastoraal gesprek. In zo'n geval is goed als er verwezen kan worden naar informatie die hierover als gemeente beschikbaar hebt, bijvoorbeeld in de vorm van een folder. Ook is het aan te raden in de gemeente een contactpersoon aan te stellen, die gemeenteleden bij vragen van de juiste informatie kan voorzien.